

Nr 25.

Ankom till riksdagens kansli den 25 maj 1944 kl. 11 fm.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion angående förtydligande av gällande bestämmelser om besvärshängiggörande i kommunala mål.

Uti en inom andra kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 35, av herr *Wiberg* hemställes, »att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning med förslag till sådana ändringar i gällande lagstiftning, att bestämmelserna om besvärshängiggörande i kommunala mål bliva klarare och lättare att tillämpa samt såvitt möjligt större enhetlighet blir rådande på området».

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

I fråga om besvär över beslut, fattade av kommunens beslutande organ, föreskrives i lagen om kommunalstyrelse på landet (81 §) en klagotid av trettio dagar efter tillkännagivandet om beslutets justering; besvärsmyndighet är länsstyrelsen, dit besvärsskriften jämte det överklagade beslutet skall ingivas. Motsvarande bestämmelser innehållas i lagarna om kommunalstyrelse i stad (76 §) och i Stockholm (66 §), dock att klagotiden där är satt till tjugo respektive fjorton dagar räknat från den dag då stadsfullmäktiges protokoll över beslutet i fråga offentligen upplästes. Reglerna i lagarna om församlingsstyrelse (68 §) och om församlingsstyrelse i Stockholm (71 §) angående talan mot beslut av den kyrkliga kommunens beslutande organ överensstämman likaledes med motsvarande bestämmelser i lagen om kommunalstyrelse på landet med det undantaget, att domkapitlet är besvärsmyndighet i vissa mål samt att i Stockholm klagotiden blott är fjorton dagar.

Ifrågavarande regler äga i princip motsvarande tillämpning på beslut av icke rent förberedande eller verkställande art av kommunalnämnd, drätselkammare i stad utan magistrat samt kyrkoråd och skolråd, ävensom skolstyrelse. För besvärshängiggörande mot dessa organs beslut i sådana mål och ärenden, som de på grund av föreskrifter i särskilda författningar ha att handlägga, gäller vad i dessa författningar för varje fall finnes stadgat.

Angående besvär över kommunernas övriga administrativa organs beslut finnas — med undantag för Stockholm — ej andra bestämmelser än de som för vissa speciella fall innehållas i författningarna angående kommunerna särskilt anförtrödda uppgifter såsom hälsovård, fattigvård, barnavård etc. I städer med magistrat har emellertid, med stöd av bestämmelsen i lagen om kommunalstyrelse i stad (47 §) om magistratens överinseende över alla av staden tillsatta styrelser, magistraten i praxis tillerkänts rätt att upptaga besvär över beslut av stadskommunala förvaltningsorgan. I vissa städer inne-

hålla dock drätselkammarreglementena särskilda besvärregler, vilka enligt uttryckligt stadgande i nyssnämnda lag (79 §) skola lända till efterrättelse.

I den utredning, som låg till grund för de vid 1930 års riksdag antagna nya kommunallagarna, uttalades, att en genomgående omarbetning av föreskrifterna om besvär visserligen kunde synas önskvärd, men att den i avseende på besvärsproceduren, för att bestämmelserna skulle bli lika fullständiga som rättegångsbalkens, skulle leda till rätt stor vidlyftighet; med hänsyn till långvarig praxis torde den icke heller vara nödvändig. I proposition i ämnet till 1930 års riksdag anslöt sig föredragande departementschefen till denna uppfattning samt tillade, att spörsmålet låge utom ramen för kommunallagsrevisionen. Frågan blev icke föremål för något uttalande från riksdagens sida.

Utskottet finner syftmålet i nu förevarande motion beaktansvärt. Särskilt har utskottet uppmärksammat, att regler om besvär över beslut av kommuns administrativa organ i många fall helt saknas. I vad det förevarande spörsmålet avser stad med magistrat, faller det emellertid inom ramen för en av riksdagen år 1943 hos Kungl. Maj:t begärd utredning av frågan huruvida magistratens kommunala funktioner kunde upphöra eller överflyttas å andra organ (skrivelse nr 351). Den i motionen väckta frågan innefattas vidare i sin helhet i en av riksdagen år 1942 begärd utredning angående en mera enhetlig, fullständig och i övrigt ur rättssäkerhetens synpunkt tillfredsställande lagstiftning angående förfarandet hos förvaltningsdomstolar och hos övriga förvaltningsmyndigheter (skrivelse nr 236). Ingentdera av dessa begärda utredningar har ännu påbörjats. Utskottet förutsätter emellertid, att de komma att igångsättas inom en snar framtid. Härvid lär det av motionären upplagna spörsmålet om klarare, fullständigare och mera enhetliga bestämmelser rörande det kommunala besvärsförfarandet icke kunna förbigås. Utskottet anser sig därför sakna anledning tillstyrka en särskild utredning i motionens syfte.

På grund av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 25 maj 1944.

På konstitutionsutskottets vägnar:

HARALD HALLÉN.

Närvarande: herrar Hallén, Sandegård, Ström*, Sandström*, Björck, Sven Hansson*, Bror Nilsson*, Oskar Mattsson, Ragnar Bergh*, Thorell, Gardell*, Fast, Kyling*, Norén, Spångberg, Jonsson i Haverö, Larsson i Julita*, fru Björck* och herr Nilsson i Göingegården*.

* Ej närvarande vid justeringen.